

Vibrationer ger hälsoproblem

Vibrationer från maskiner i byggindustrin är ett område behäftat med en rad hälsoproblem. Forskning visar bland annat ett klart samband mellan vibrationer och hjärtsjukdomar.

Hand- och armvibrationer, vid kontakt med exempelvis slipmaskiner, slaghammare och skärande maskiner, kan ge nerv-, muskel- och kärlskador. Helkroppsvibrationer i exempelvis arbetsfordon kan ge skador i rygg, nacke och skuldra.

– Det är inte säkert att det är det här som är de stora problemen. De största problemen kan vara hjärtsjukdomar. Det är svårt att visa i statistiken att detta är direkt orsakat av vibrationer men

– Att minska vibrationer är något man måste jobba kontinuerligt med för att undvika skador, säger Peter Jönsson, teknologie doktor på CVK.

forskningen har visat att det finns ett klart samband mellan hjärtsjukdomar och vibrationer, säger Peter Jönsson, teknologie doktor på CVK (Center for Vibration Comfort).

EU-direktiv sätter ramarna

Mängden vibrationer en människa får utsättas för är reglerad av EU. Direktivet säger också att det är arbetsgivarens ansvar att undersöka personalens arbetsförhållanden, göra riskbedömning- ar och åtgärda bristerna.

– Det finns flera uppenbara fördelar med att minska vibrationerna i arbetsmiljön: minskade sjukkostnader, lägre personalomsättning och effektivare arbete. Den effektivaste åtgärden i dagsläget är att göra precis som Cramo gör nu – arrangera kurser, informationsträffar etc. Steget därefter är att se till att ställa krav på maskintillverkarna så att maskinerna hela tiden blir bättre och mindre farliga, säger Peter Jönsson.

Nollvision driver NCC:s säkerhetsarbete

Sedan slutet av 1980-talet och fram till idag har NCC minskat olycksskadefrekvensen på sina byggarbetsplatser till nästan en tredjedel.

– Vi arbetar kontinuerligt för att reducera riskerna, säger Jan Eliasson, Arbetsmiljöingenjör på NCC.

CramoSkolan förebygger arbetsmiljöskador

Arbetsmiljöskadorna kostar samhället och byggbolagen stora summor pengar. Cramo har intensifierat arbetet med att erbjuda utbildningar och sprida kunskap om hur skador och olyckor kan förebyggas.

– Det är väldigt få som tillhandahåller den här typen av utbildningar. Cramo gör det för att vi har kunskap om maskinerna och kan förmedla den kunskapen. Vi har moderna och säkra maskiner som hjälper byggföretagen att minska risken för arbetsmiljöskador hos sina anställda, säger Erik Bengtsson, vd för Cramo Sverige AB.

Rikstäckande utbildningar

CramoSkolan arrangerar utbildningar rikstäckande både inom Cramos depå- nätverk samt produktionsanpassat ute

hos kunder. Utbildningar erbjuds på en lång rad olika områden. Ett av dessa är Fallskydd. Andra viktiga områden är Säkra lyft, Heta arbeten och Mobila arbetsplattformar.

– Vårt mål är att öka kunskandet såväl teoretiskt som praktiskt, vilket innebär en ökad säkerhet på arbetsplatsen, effektivare maskinanvändning och minskade skador, säger Erik Bengtsson.

Arbetsmiljöinstruktioner online

På de av Cramos hyrmaskiner som vibrerar kraftigt finns särskilda arbetsmiljöinstruktioner (AMI). En nyhet är att kunderna nu kan hämta dessa AMI:er online från Cramo.

– Det fina är att kunderna kan jämföra olika maskinalternativ innan de gör sitt val, säger Marika Örnstig, arbetsmiljösamordnare på Cramo.

I Cramos AMI:er finns både de faktiska vibrationsvärdena och längsta tillåtna arbetstid som man får arbeta med maskinen innan insatsvärdet överskrids.

– Vibrerande maskiner får bara köras en viss tid och det skiljer mycket mellan olika modeller av samma typ av maskin. Exempelvis är en vibroplatta från en tillverkare tillåten att användas endast drygt två timmar i sträck, medan en vibroplatta från annan tillverkare får köras i åtta timmar, förklarar Marika Örnstig.

Handskar mäter vibrationer

Cramo är även den första verktygsuthyraren som använder HealthVib HAV från CVK, en ny typ av vibrationshandske som kan bidra till att förbättra arbetsmiljön för kunderna. Handskarna mäter vibrationer i handhållna verktyg vilket gör det möjligt att välja bättre maskiner och ett smartare arbetssätt.

Vibrationer kan orsaka en rad olika hälsoproblem och öka risken för hjärtinfarkt.

Cramos vibrationshandskar mäter vibrationer i handhållna verktyg vilket gör det möjligt att se vilken maskin som vibrerar för mycket.

En rapport sammanställd av Sveriges Byggindustrier och LTU över arbetso- lycksfall i den privata byggbranschen under 2011 visar en ökning av olycks- frekvensen med 4 % från föregående år. Bland olycksorsakerna är det skador från verktyg och redskap som dominerar (20 %). Andra vanliga olyckor är kroppsrö- relse med fysisk överbelastning (14 %), ras och materialfel (12 %), fall från höjd (12 %) samt hanteringsskador (9 %).

Ett byggföretag som arbetar aktivt med dessa frågor är NCC vars olycks- fallstrend har planat ut de senaste åren.

– Vi arbetar kontinuerligt för att redu- cera riskerna, säger Jan Eliasson, Ar- betsmiljöingenjör på NCC.

Prioriterade högriskområden

Säkerhet är en av de absolut viktigaste frågorna för NCC som har en nollvision för arbetsplatsolyckor. Företaget har tagit fram en koncernstrategi för hälsa och säkerhet med prioriterade områden som säkerhetskultur, attityder och bete- ende samt tre prioriterade högriskom- råden: arbete från höjd, tunga kranlyft och arbete i trafikerad miljö.

Undersökningar visar att 80 procent av alla olyckor sker på grund av felaktiga och riskfyllda beteenden.

– Det finns ett ständigt behov av att sprida säkerhetsinformation och säker- ställa att alla som arbetar på ett projekt har tillräcklig kunskap om säkerhetsfrågor på arbetsplatsen. Vi tror att en hel del av olyckorna kan bero på dåliga attityder och beteenden. Därför körde vi en kampanj under hela 2012 där vi fokuserade på at- tityder och beteende, säger Jan Eliasson.

– Vi kör just nu en skyddsombudsut- bildning i samarbete med Cramo med vibrationer som tema. De här dagarna har varit otroligt uppskattade bland våra skyddsombud. CramoSkolan har många fina utbildningar som vi kan utnyttja och ta hjälp av, och vi försöker utnyttja dem så mycket det går, berättar Jan Eliasson.

C R A M O

Hemsida: www.cramo.se

Telefon: 08-623 5400